

Statens Planteavlsforsøg
Meddelelse nr. 1654
84. årgang
18. marts 1982
Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Havebrugscentret, Institut for Landskabsplanter, Hornum, 9600 Års

**Sortsforsøg med Miniatureroser
Podninger og stiklinger**

Poul Erik Brander

Der er store forskelle på dyrkningsegenskaberne hos sorter af *Miniatureroser*. De viser sig bl.a. i overvintringen, i modtageligheden for sygdomme og i blomsterrigdommen. Der er derfor muligheder for at vælge sorter efter egenskaber, man lægger vægt på.

Dyrkningsværdien er uafhængig af, om sorterne er stiklingsformeret og dyrket på egen rod, eller podet på *Rosa multiflora*.

Indledning

Formålet med forsøget har været at finde frem til sorternes overvintringsevne, modtagelighed for sygdomme, blomsterrigdom og andre dyrkningsegenskaber. Derudover var ønsket at undersøge, om formeringsmetoden har betydning for sorternes dyrkningsværdi. Der blev derfor udført forsøg med såvel podede- som stiklingeformerede planter.

Forsøget er udført for at give oplysninger til forbrugere og producenter, og dermed mulighed for at foretage valg af de mest dyrkningsværdige sorter.

Forsøgets udførelse

Forsøget er udført ved Institut for Landskabsplanter og Institut for Væksthuskulturer.

Forsøget er gennemført dels med planter, der var formeret ved podning i væksthuse på *Rosa multiflora*, og dels formeret ved stiklinger.

Der er udført registreringer i 3 år af overvintring, modtagelighed for sygdomme (især meldug og stråleplet), vækst, løv, blomsterrigdom og blomstens egenskaber.

Disse registreringer er udført som karaktergivning, hvor 10 udtrykker det i dyrkningsmæssig henseende bedste og 1 det dårligste.

Ud fra de indsamlede forsøgsdata er der beregnet delværdital for de enkelte egenskaber, samt et samlet værdital for hvert forsøgssted, og for begge forsøgssteder tilsammen.

Forsøget er opgjort som to forsøg hver for sig, et forsøg der er baseret på podninger, og et der er baseret på stiklinger.

Resultater fra forsøg med Miniatureroser, podninger og stiklinger

Farvegrupper/sorter	Blomsterfarve	Samlet værdital		Virum værdital	
		C	D	E	F
A	B				
<u>Hvide</u>					
'Jet Trail'	hvid	94	149	64	146
'Perla de Montserrat'	hvid	138	129	102	133
<u>Gule</u>					
'Bit o' Sunshine'	stærk gul	102	89	111	61
'Yellow Pigmy'	stærk gul	47	37	51	42
'Josephine Wheatcroft'	stærk gul	100	-	75	-
<u>Røde</u>					
'Baby Baccara'	dyb purpuragtig rød	130	151	124	139
'Eleanor'	lys rød	81	80	91	59
'Humoreske'	stærk rødlig purpur	139	67	109	-
'Mimi'	bleg rødlig purpur	123	101	132	107
'New Penny'	middel purpuragtig rød	35	63	54	59
'Perla de Alcanada'	dyb purpur	179	166	158	134
'Petite Folia'	strålende rød, randen dyb purpuragtig rød	132	110	157	131
'Pour Toi'	rød	84	94	117	105
'Scarlet Gem'	livlig rød	96	103	112	114
'Starina'	dyb orange, randen lys rødorange	116	86	139	104
<u>Tofarvede</u>					
'Baby Masquerade'	lys gul, randen bleg rødorange	94	116	118	114
'Colibri'	yderste halvdel stærk rød- orange, inderste halvdel livlig gullig orange	75	105	67	76
'Doc'	yderste del dyb purpur, inderste del af kronblade gullig hvide	105	-	85	-
'Happy'	yderste del stærkt rødlig purpur, inderste del af kronblade gullig hvide	73	70	48	-
'Sleepy'	yderste del stærkt rødlig purpur, inderste del af kronblade hvide	93	-	72	-

P = planter formeret ved podning, S = planter formeret ved stikning

Hornum værdital		Overvin- tring del- værdital		Sundhed del- værdital	Blomster- rigdom	Blomstrings- periodens del- værdital	Højde
G	H	I	K	L	M	N	O
P	S	P	S	P	P	P	P
120	140	78	122	109	101	97	40-50
152	120	132	129	136	102	125	35-45
94	110	100	126	85	98	97	40-50
57	35	60	96	71	60	43	30-40
118	-	112	61	118	78	110	30-40
124	147	83	129	80	156	130	60-70
82	96	77	20	60	95	82	25-35
147	70	82	73	131	118	149	20-25
109	93	121	107	88	95	100	35-40
33	68	2	91	84	40	56	20-25
169	177	132	133	94	182	145	30-35
108	94	132	129	103	130	140	40-45
70	85	113	76	96	66	130	15-25
86	93	132	129	64	101	107	30-35
97	75	111	100	113	85	127	30-35
88	112	132	133	80	111	132	25-30
87	123	125	129	69	57	81	20-30
116	-	90	61	161	132	49	20-25
86	73	61	66	151	91	60	15-20
109	-	108	61	163	120	67	20-30

- = ingen registreringer foretaget

Resultater

Resultaterne fra forsøget er opført i tabel 1. Værdital og delværdital er opført som forholdstal i skalaen 0-200, omregnet i forhold til standardafvigelsen.

I kolonne A er opstillet de sorter, som har været med i forsøget, opdelt i farvegrupper.

I kolonne B er anført en beskrivelse af sorterens blomsterfarve.

Farven er bestemt efter The Royal Horticultural Society's Colour Chart og oversat til dansk efter *J. H. Wanscher: Blomsterfarvekort, et forenklet farvesprog, 1952.*

I kolonne C og D er angivet det samlede værdital for hele forsøgsperioden, anført hver for sig for podninger og stiklinger.

I kolonne E-F og G-H er angivet værditalene for henholdsvis Virum og Hornum, også delt på podninger og stiklinger.

I kolonne I og K er anført delværdital for overvintring for henholdsvis podninger og stiklinger.

I kolonne L er på tilsvarende vis opført delværdital for sundhed, men kun for podninger, da der ikke var væsentlige forskelle i sygdomsmodtagelighed hos podninger og stiklinger.

I kolonne M er opført blomsterrigdom for podninger, beregnet som et gennemsnit for hele forsøgsperioden.

I kolonne N er anført delværdital for blomstringsperiodens længde, beregnet som forholdstal ud fra det antal dage, hver sort gennemsnitlig har blomstret.

I kolonne O er opført de målte højder for sorterne, beregnet ud fra begge forsøgssteder.

Konklusion og vejledning

Som det fremgår af tabel 1, er der store forskelle på sorterens dyrkningsværdi, dette fremgår af såvel værdital som delværdital.

Ses alene på det samlede værdital varierer dette for podninger fra 35 til 179. Kun sorter med værdital over 100, som er gennemsnittet, kan anbefales til dyrkning på friland, med mindre der er særlige egenskaber, som har interesse.

Ses på forskellene mellem podede og stiklingeformerede planter, har nogle stiklingeformerede sorter et lavere værdital, hvilket især skyldes ringere overvintring hos de stiklingeformerede end hos de podede planter.

Denne forskel gør sig især gældende ved forsøget i Hornum, i mindre grad ved Virum. For enkelte sorter, som '*Baby Baccara*', er det dog omvendt.

Ses på sundheden, er der også på dette punkt ret store forskelle mellem sorterens modtagelighed for sygdomme, fra 161 for '*Doc*' ned til 60 for '*Eleanor*'.

Som konklusion må anføres, at det for at opnå et godt resultat ikke er ligegyldigt, hvilke sorter der vælges ved plantning.

Sorter med værdital over 100 er dem, som det generelt anbefales at dyrke, og desto højere tal, desto bedre.

Eftertryk af tekstens fulde ordlyd tilladt med kildeangivelse. Ved uddrag skal skriftlig tilladelse indhentes.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1982 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514

Trykt i 10.000 eksemplarer.